

Dorthe Holst fikk forskningspris fra International Association for Dental Research (IADR):

Pris for driftighet

Professor Dorthe Holst fra Seksjon for samfunnsodontologi ved Det odontologiske fakultet i Oslo ble under åpningen av det 84. årsmøtet til IADR tildelt årets Behavioral Sciences and Health Services Research Award for sin mangeårige forskning. Hun ble nominert til prisen av britiske kolleger i år, og måtte dermed ikke vente lenge på tildelingen.

IADR avholdt sitt 84. årsmøte i slutten av juni i Brisbane, Australia.

Dessverre uten den prisvinnende samfunnsodontologen til stede. Ikke slik å forstå at hun ikke hadde tenkt seg dit, men værgudene ville det annerledes. Turen endte i tordenstorm i Tyskland, der flyet til Australia tok av uten henne, fordi hun var blitt nødt til å lande i en annen by. Flyselskapene er ikke hva de en gang var, så det åpenbarte seg ingen serviceinnstilling eller mulighet til å komme seg videre i tide. Men det er en annen historie. Tidende møtte en glad prisvinner, trygt nede på bakken, ved Seksjon for samfunnsodontologi, i Domus Odontologica ved Rikshospitalet i Oslo. Og snart skal hun ut i felten. Det er helt nødvendig for å forstå hva som skjer, mener Holst; å komme seg ut, og både snakke med folk og undersøke tennene deres.

– Hvorfor fikk du denne prisen, tror du?

– Jeg vil tro at jeg fikk den for en relativt stor og jevn forskningsproduksjon siden 1970-tallet, på en del felter som er relevante i den store sammenhengen. Jeg har blant annet beskjeftiget meg med særtrekk ved ulike former for tannhelsetjeneste, og lagt vekt på å avdekke hva utformingen av tjenesten har å si for kostnader, for pasienten og også hva den har å si for personellet.

– Hva jobber du mest med for tiden?

Professor Dorthe Holst setter pris på prisen hun har fått fra IADR for sin mangeårige samfunnsodontologiske forskning.

– Nå holder vi på med noe som jeg synes er veldig morsomt. Vi skal nemlig i gang med fjerde runde av Trøndelagsundersøkelsen, og starter datainnsamlingen der i oktober. Dette er noe vi har gjort hvert tiår siden 1973, og ved å kartlegge to grupper over en lang periode har vi fått en unik mulighet til å følge og forstå utviklingen. De eldste er nå rundt 70 år, mens den yngste gruppen er blitt 40. Det som er nytt denne gangen er at vi også får henge oss med på noe som heter Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT). Dermed får vi anledning til å se og sette tannhelse inn i et mer generelt helseperspektiv. HUNT er gjennomført to ganger tidligere. Det betyr at vi for eksempel kan gå inn og undersøke tannstatusen i dag, for dem som vi vet hadde diabetes for ti eller tyve år siden. Det gir en unik mulighet til å skaffe seg ny kunnskap.

Vi vil denne gangen også fokusere mer på hva tannhelse betyr for dem vi

snakker med, i et livskvalitetsperspektiv. Jeg er opptatt av å få en forståelse av hva tannhelse betyr for folk. Jeg tror nemlig ikke man kan støtte og hjelpe noen uten først å forstå dette. Hvis noe skal nytte, må det skje på befolkningens premisser, og ikke på fagfolks. Hvis vi ikke interesserer oss for hvordan folk tenker, kan vi heller ikke hjelpe dem. Det er jeg helt overbevist om.

Noe av det mest spennende nå, er at vi har å gjøre med den første gruppen som går inn i alderdommen med egne tenner. Jeg er veldig interessert i å få vite hva dette har å si for dem, for dermed å kunne si noe om hva tannhelsetjenesten kan gjøre for dem. Jeg antar at de ønsker å beholde tennene livet ut, og det er noe vi rett og slett ikke kan så mye om.

– Er det andre ting på tapetet for tiden?

– Ja, praksisundersøkelsen, som vi holder på med i samarbeid med NTF. Der kommer det en påminnelse i form av en utsendelse i august. Alle privatpraktiserende tannleger er invitert til å delta, og jeg håper på svar fra mange. Det er veldig viktig at vi får informasjon, ikke minst om hva de nye driftsformene har å si. Tannlegene, som alle andre, tilpasser seg de rammebetingelsene de lever under. Det skulle bare mangle. Og jeg er nysgjerrig på å vite hvordan det er rundt omkring. Akkurat nå.

Sånn ser hun ut også. Bestemt. Akkurat nå vil hun vite hvordan ting er. Nå. Med en gang. Det er ikke noe rart at hun kommer dit hun vil.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi